

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет адвокатури та антикорупційної діяльності
Кафедра організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

АДВОКАТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ

МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної
науково-практичної конференції

*14 листопада 2025 року,
м. Одеса*

Одеса
«Юридична література»
2025

УДК 347.965(477)(063)
A288

Редакційна колегія:

Н. М. Бакаянова (голова), завідувачка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури;
С. К. Костенко, професор;
І. О. Кісліцина, доцент;
М. О. Кравченко, доцент;
О. Г. Свіда, доцент;
П. М. Синицин, доцент;
О. О. Храпенко, доцент;
Л. П. Нестерчук, старший викладач;
Р. Р. Щербатий, асистент

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 15 жовтня 2025 р.)

Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XV
A288 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 листопада 2025 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.), І. О. Кісліцина, М. О. Кравченко [та ін.]. — Одеса : Юридична література, 2025. — 664 с.
ISBN 978—966—419—456—0

У збірнику містяться матеріали доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», яка відбулася 14 листопада 2025 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія». Доповіді учасників присвячені актуальним питанням адвокатури і здійснення адвокатської діяльності в Україні, історії адвокатури, діяльності Національної асоціації адвокатів України, проблемам і перспективам розвитку адвокатського самоврядування, правилам адвокатської етики та юридичній відповідальності адвокатів, зарубіжному і міжнародному досвіду організації та діяльності адвокатури.

УДК 347.965(477)(063)

Відповідальність за зміст та достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2025
ISBN 978—966—419—456—0

Ковальчук І. С.
доцент кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРИНЦИП ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Увага до принципів організації та діяльності адвокатури є не випадковою, адже вони являються основою на якій побудований інститут адвокатури в Україні. В Основному Законі нашої держави закріплено, що засади організації і діяльності адвокатури, здійснення адвокатської діяльності в Україні визначаються законом [1]. У статті 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» закріплено такі основоположні принципи як верховенство права, законність, незалежність, конфіденційність та уникнення конфлікту інтересів [2].

Відсутність будь-якого з вище зазначених принципів унеможливило б нормального функціонування інституту адвокатури. Крім того, цей інститут не зміг би виконувати свою правозахисну функцію, якою наділений з боку держави.

Важливе місце серед принципів організації та діяльності адвокатури посідає принцип законності. Відповідно до цього принципу адвокат у своїй професійній діяльності повинен дотримуватися Конституції України та інших законодавчих актів, які регулюють його діяльність, поведінку у професійній діяльності і поза нею (така поведінка повинна також відповідати професійним етичним стандартам, що закріплені в Правилах адвокатської етики).

Неухильне дотримання норм чинного законодавства в практичній роботі адвоката полягає в тому, що адвокат повинен будувати свою діяльність у виключно правовому полі. Отже, при представництві інтересів свого клієнта адвокат не повинен пропонувати своєму клієнту ніяких незаконних дій (до прикладу, пропонування неправомірної винагороди посадовим особам або застосування примусу до інших учасників свого процесу).

Слід сказати, що представництво інтересів адвокатом свого клієнта також має знаходитися у площині дотримання принципу законності. Утім, адвокат може стикатися з різними проблемами на шляху отримання доказів необхідних для представництва інтересів клієнта. Видається логічним, що основним і єдиним законним способом отримання необхідної інформації є адвокатський запит. Відповідно до чинного законодавства, адвокатський запит — письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ

і організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань про надання інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правничої допомоги клієнту [2].

Зазначимо, що на адвокатський запит адвокат може не отримати відповіді взагалі (кількість таких випадків зменшилась) або отримати відповідь про те, що інформація носить конференційний характер. Таким чином, у адвоката виникають перепони в отриманні необхідної інформації. Як наслідок, він не може повноцінно здійснювати свої професійні обов'язки. Вкрай позитивно, що адвокати мають законні шляхи реагування на випадки неспроможності відмови у наданні відповіді на адвокатський запит.

Отже, саме завдяки реалізації принципу законності в діяльності адвоката відбувається побудова довірливих та прозорих взаємовідносин з клієнтом. Як наслідок, підвищується як довіра клієнта до адвоката, так і суспільства до інституту адвокатури в цілому.

Список використаної літератури

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року. Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. Ст. 282.

Негара Р. В.

доцент кафедри адміністративного і фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
доктор філософії (PhD) в галузі права, адвокат

СТОСОВНО ОТРИМАННЯ АДВОКАТОМ НА АДВОКАТСЬКИЙ ЗАПИТ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ АБО КОПІЙ ДОКУМЕНТІВ, В ЯКИХ МІСТИТЬСЯ ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ

Звернення з адвокатськими запитом є одним із найважливіших професійних прав адвоката, оскільки здійснення адвокатської діяльності без можливості отримання відповідної інформації та копій документів неможливо. Крім того, це професійне право визначає порядок взаємодії адвокатів з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування, громадськими об'єднаннями, а також фізичними особами.